

Шановні партнери, колеги, друзі!

Від щирого серця вітаємо вас із Новим роком та Різдвом Христовим!

Нехай ці свята принесуть Вам добро, радість і здійснення найзаповітніших бажань, а у Ваших оселях запанують добробут, благополуччя, родинний затишок та злагода. Нехай Новий рік буде для Вас джерелом невичерпної енергії, постійного натхнення, великого оптимізму.

Бажаємо, аби 2014 рік став роком успішної реалізації персональних та професійних планів, досягнень і відкриттів, а також ефективної та плідної співпраці.

Галина Майструк та колектив Благодійного Фонду
«Здоров'я жінки і планування сім'ї»

Пропонуємо вашій увазі перший випуск Бюлетеню з питань репродуктивного здоров'я, що видається Фондом в рамках виконання проекту «Сприяння розробці програми заходів у сфері планування сім'ї і репродуктивного здоров'я та посилення участі громадянського суспільства у виконанні відповідних програм в Україні» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (AMR США).

Видання має на меті об'єднати та скоординувати зусилля міжнародних та національних організацій, які працюють у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в Україні, заради досягнення сталих результатів у цій галузі.

Бюлетень міститиме новини та анонси подій в світі та Україні, законодавчі ініціативи та їх аналіз, найкращі національні та регіональні практики, публікації, та актуальну інформацію про основні зміни та тенденції у сфері репродуктивного здоров'я і планування сім'ї.

Електронне видання, що випускається українською та англійською мовами, розсилатиметься наприкінці кожного другого місяця.

Запрошуємо усі зацікавлені організації до співпраці та обміну інформацією про ключові події у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в Україні та світі.

Інформація про проект

БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» з 25 вересня 2013 р. розпочав реалізацію 3-річного проекту «Сприяння розробці програми заходів у сфері планування сім'ї і репродуктивного здоров'я та посилення участі громадянського суспільства у виконанні відповідних програм в Україні» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (AMR США). [Далі...](#)

Анонси:

У січні відбудеться презентація нового проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

Розпочинає роботу новий веб-сайт з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї для підлітків «teens.LIVE»

Перше засідання Робочої Групи з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я відбудеться в лютому 2014 року

В лютому пройдуть інформаційно-просвітницькі заходи молоді під гаслом «Живи серцем – не втрачай розуму!»

Законодавство та політика:

Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015». Що далі?

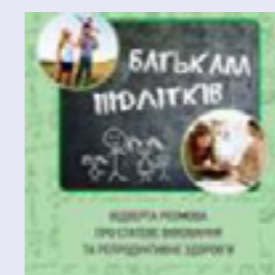
Новини та практики

Експерти Благодійного Фонду презентували напрацювання у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

В грудні в рамках реалізації проекту «Здоров'я жінок Кіровоградщини» відбувся семінар для волонтерів

В листопаді проведено серію інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на інформування підлітків та молоді про питання планування сім'ї та репродуктивного здоров'я.

Публікації:

«Батькам підлітків. Відверта розмова про статеве виховання та репродуктивне здоров'я».

Міжнародні публікації: «Материнство в дитстві. Насущные проблемы подростковой беременности»

БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» з 25 вересня 2013 р. розпочав реалізацію 3-річного проекту **«Сприяння розробці програми заходів у сфері планування сім'ї і репродуктивного здоров'я та посилення участі громадянського суспільства у виконанні відповідних програм в Україні»** за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (АМР США).

Метою проекту є зміцнення та підтримка існуючих програм у галузі репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також посилення компетенції та участі організацій громадянського суспільства у впровадженні програм з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні відповідно до міжнародних стандартів.

1. Покращення національного законодавчого середовища з метою сприяння успішній реалізації програм у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я (ПС/РЗ) з урахуванням гендерних аспектів

В рамках цього компоненту спільно з Міністерством охорони здоров'я України планується об'єднати провідних українських фахівців та експертів міжнародних організацій для глибокого аналізу попередніх програм з ПС/РЗ та їхньої результативності на регіональному та національному рівні в Україні. Надати МОЗ України технічну, експертну та ресурсну підтримку для розробки стратегічного документу Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації на 2016-2021 роки» (або відповідного розділу у Державній програмі «Здоров'я нації -2020), що враховуватиме гендерні аспекти.

2. Створення постійно діючого в країні форуму для підтримки обговорення актуальних питань ПС/РЗ за участі всіх зацікавлених сторін

З метою реалізації цього компоненту проекту передбачається створити та підтримувати постійно діючий форум за участі провідних українських експертів, представників громадських організацій та всіх зацікавлених сторін, які підтримують не тільки медичний, а й суспільний, просвітницький та профілактичний компоненти ПС/РЗ. Форум має стати освітньою платформою для громадських організацій, що бажають підтримувати і сприяти профілактичним програмам планування сім'ї та репродуктивного здоров'я на рівні своїх громад. До співпраці будуть запрошені

українські громадські організації, що працюють переважно у галузі охорони здоров'я жінок і молоді. Також в рамках виконання проекту передбачається надання громадським організаціям методологічної, технічної та організаційної підтримки з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я.

В ході реалізації проекту Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» співпрацюватиме і координуватиме впровадження своєї діяльності з Програмою АМР США «Здоров'я жінок України» та іншими проектами АМР США, які працюють в галузі проблем ВІЛ/СНІДу і вирішують проблеми з ПС/РЗ зі статусом ВІЛ. Проект також працюватиме з іншими міжнародними донорами та установами, такими як ЮНФПА, ЮНІСЕФ, ВООЗ, а також з державними і регіональними неурядовими організаціями з питань здоров'я жінки і молоді.

Експерти Благодійного Фонду презентували напрацювання у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї

Експерти проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, взяли участь в національному семінарі на тему «Побудова партнерства між державним, громадським та приватним секторами для покращення репродуктивного здоров'я населення України». Захід, що пройшов в Києві 17-18 грудня 2013 року, став спільною ініціативою програми АМР США «Здоров'я жінок України», Фонду Народонаселення ООН, Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства молоді та спорту України та БФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».

Учасниками семінару стали близько 100 представників обласних управлінь у справах сім'ї, молоді та спорту, національних та обласних громадських організацій, а також ЗМІ, що займаються підвищенням обізнаності населення та адвокацією з питань репродуктивного здоров'я, планування сім'ї та ВІЛ/СНІД.

В ході семінару-тренінгу учасники обговорили ключові соціально-економічні переваги планування сім'ї для покращення здоров'я жінок і дітей, дійшли консенсусу щодо необхідності подальшої реалізації комунікаційної стратегії у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, а також представили успішні приклади інформаційно-просвітницької роботи з населенням на національному та регіональному рівні щодо збереження репродуктивного здоров'я та сучасних методів контрацепції. Зокрема, експерти Благодійного Фонду представили свої новації та напрацювання у напрямку покращення репродуктивного здоров'я в Україні, а також презентували основні завдання проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» та окреслили ключові напрямки співпраці, запланованої в рамках реалізації 2-го компоненту проекту – створення постійно діючого в країні форуму для підтримки обговорення актуальних питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я за участі всіх зацікавлених сторін.

В грудні в рамках реалізації проекту «Здоров'я жінок Кіровоградщини» відбувся семінар для волонтерів

19 грудня 2013 року в рамках проекту «Здоров'я жінок Кіровоградщини», тренери НРГО «Прес-клуб реформ» провели семінар з підготовки майбутніх волонтерів, участь у якому взяли студенти кіровоградських вищих навчальних закладів, де протягом жовтня-грудня проходили інформаційні кампанії. Під час семінару через пізнавальні вправи учасники з'ясували, наскільки важливе здоров'я, кохання, сім'я, які ризики для репродуктивного здоров'я несе безвідповідальна поведінка, які сучасні методи контрацепції і планування сім'ї є безпечними, та як робити усвідомлений вибір.

Волонтери залучаються до проекту «Здоров'я жінок Кіровоградщини», що виконується «Прес-клубом реформ» в рамках програми АМР США «Здоров'я жінок України». Активна молодь допомагає розповсюджувати брошури, буклети, привертаючи увагу до питань збереження репродуктивного здоров'я.

Семінар – лише один із заходів проекту «Здоров'я жінок Кіровоградщини». Щомісяця у прес-клубі проводяться зустрічі «Здорова п'ятниця», де учасники та учасниці не лише дискутують про проблемні питання збереження репродуктивного здоров'я, але й змагаються, хто краще обізнаний у питаннях контрацепції і планування сім'ї.

НРГО «Прес-клуб реформ» - одна з провідних громадських організацій, яка працює в напрямку інформування та популяризації планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я в Україні. Проект «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки АМР США, розглядає ГО «Прес-клуб реформ» як одного з ключових партнерів в реалізації 2-го компоненту проекту – сприяння створенню коаліції громадських організацій, що підтримують програми планування сім'ї та репродуктивного здоров'я на рівні своїх громад, і на національному рівні.

В листопаді проведено серію інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на інформування підлітків та молоді про питання планування сім'ї та репродуктивного здоров'я.

В рамках інформаційно-просвітницької діяльності із підлітками та молоддю з питань репродуктивного здоров'я і планування сім'ї, Благодійний фонд у співпраці із партнерськими організаціями у жовтні-грудні 2013 року провів низку заходів, спрямованих на інформування підлітків та молоді про їх репродуктивні права та профілактику ризикованої поведінки, шляхом залучення юнаків та дівчат до участі у виставах соціального театру та тематичному конкурсі плакатів.

Вистави соціального театру відбулися у трьох пілотних регіонах – Вінницькій, Київській областях та Автономній республіці Крим, в тому числі для підлітків вразливих груп - дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. У виставах висвітлювалися теми взаємин та кохання, проблеми вибору в житті, та ситуації, що несуть потенційні ризики для репродуктивного здоров'я та майбутнього життя молоді аудиторії. Під час дискусій, що відбувалися після перегляду спектаклів, мова йшла про ризики інфікування інфекціями, що передаються

статевим шляхом та ВІЛ, а також наслідки ранніх статевих стосунків, зокрема - підліткової вагітності. Під час спілкування обговорювали методи попередження незапланованої вагітності, доступні та прийнятні для підлітків, та способи поведінки, що забезпечують або допомагають знизити потенційні ризики для їх здоров'я та життя.

У жовтні-листопаді 2013 року проведено міжрегіональний конкурс плакатів «Палітра гармонійних стосунків». Метою конкурсу було з'ясувати погляди та уявлення підлітків та молоді щодо поняття «гармонійні стосунки» та заохотити до пошуку інформації та набуття знань, що допоможуть юнакам та дівчатам взяти під контроль своє життя та майбутнє, уберегти себе від помилкових вчинків, натомість – зробити вибір у бік безпечної поведінки, побудови гармонійних стосунків, що передбачають взаємну увагу до репродуктивного здоров'я та життя.

В результаті, на конкурс надійшло 39 робіт від представників Вінницької, Волинської, Запорізької, Луганської, Львівської, Миколаївської, Тернопільської областей, а також АР Крим та міста Києва. Журі, куди увійшли експерти, що працюють у сфері інформаційно-профілактичних програм та репродуктивного здоров'я та прав молоді, визначило три найкращі роботи. Переможці конкурсу отримали відзнаки та цінні призи.

Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015». Що далі?

Нещодавно Уряд виніс на обговорення проект [Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020»](#). Дана програма містить в тому числі і завдання, пов'язані із регулюванням питань репродуктивного здоров'я та плануванням сім'ї. Дотепер державна політика у галузі репродуктивного здоров'я реалізовувалася в Україні через втілення цільових Державних програм 1995–2000, 2001-2006 років, наразі чинною є Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015». Окрім того, суттєвий прогрес у збереженні репродуктивного здоров'я громадян України обумовлений технічною та експертною підтримкою міжнародних організацій та партнерів. Досягнення результатів впровадження програм та співпраці із партнерами підтверджується позитивними змінами у наступних показниках: зниження материнської та малюкової смертності; суттєве зменшення показника частоти абортів; стабілізація демографічної кризи завдяки підвищенню рівня народжуваності протягом останніх років; забезпечення потреб у засобах контрацепції, в тому числі за бюджетний кошт для громадян з груп ризику; підвищення кваліфікації медичних працівників у сфері планування сім'ї, наявність мережі державних служб, що надають послуги з планування сім'ї. Термін дії поточної Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» завершується у 2015 році. Але позитивні тенденції та досягнення можуть бути збережені за умови, якщо матиме місце

подальше цільове планування державної політики з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, в тому числі із урахуванням поточного реформування системи охорони здоров'я в Україні. Проте на сьогодні не передбачається продовження програми «Репродуктивне здоров'я нації». Завдання, на які було спрямовано попередні програми, лише певною мірою увійшли до проекту нової Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020». В загальній частині проекту даної Програми зазначено: «Попередні реформи у сфері охорони здоров'я не дали бажаного результату у зв'язку з тим, що мали непослідовний, переважно фрагментарний характер, в цілому не змінюючи застарілу з часів планової економіки систему надання медичної допомоги, що не дозволило адаптувати її до ринкових відносин в національній економіці. Розпорошеності ресурсів галузі сприяє одночасне виконання понад 20 загальнодержавних та державних цільових програм у галузі охорони здоров'я. Виконання заходів такої кількості програм не забезпечує їх адекватного фінансування, організацію впровадження та контролю за ефективністю використання ресурсів.» Тож виникає питання, чи існує ризик, що із прийняттям нової програми, досягнення та зміни, отримані внаслідок реалізації Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації до 2015 року» та програм, що їй передували, не матимуть продовження і розвитку?

У січні відбудеться презентація нового проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

У січні 2014 р. відбудеться презентація нового проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у партнерстві з МОЗ України за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID. Проект розпочав свою роботу наприкінці вересня 2013 р. В ході презентації буде представлено мету та ключові завдання проекту, основні компоненти та план його діяльності у напрямку зміцнення та підтримки існуючих програм у галузі репродуктивного здоров'я та планування та сім'ї, а також посилення компетенції та участі організацій громадянського суспільства у впровадженні програм з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні відповідно до міжнародних стандартів.

До участі в заході запрошено представників Міністерства охорони здоров'я, Комітету Верховної ради України з питань охорони здоров'я, Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, експертних і неурядових організацій національного та регіонального рівня, що працюють у галузі громадського здоров'я та репродуктивного здоров'я, а також провідних міжнародних організацій - Фонду народонаселення ООН (ЮНФПА), Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) та проектів ЄС.

Розпочинає роботу новий веб-сайт з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї для підлітків «teens.LIVE»

Веб-сайт «teens.LIVE» (www.teenslive.info) створено Благодійним фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» на базі попередньої версії інформаційно-просвітницького Інтернет ресурсу для підлітків. Теми репродуктивного та сексуального здоров'я та прав, рівного спілкування та взаємин, методи планування сім'ї та профілактики ризикованої поведінки, інформація про додаткові джерела достовірної інформації, дружні до молоді медичні сервіси та інші теми висвітлюються на сайті у стилі дружнього спілкування. Окрім того, рубрика «Задай питання спеціалісту» буде підтримуватись завдяки співпраці із спеціалістами мережі Клінік, дружніх до молоді.

Перше засідання Робочої Групи з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я відбудеться в лютому 2014 року

В рамках виконання завдань проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку, Благодійний Фонд у партнерстві з провідними українськими фахівцями та експертами міжнародних організацій у сфері репродуктивного здоров'я активно працюватиме у напрямку покращення національного регуляторного середовища задля сприяння успішній реалізації програм у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні.

З цією метою буде створено Робочу Групу і в середині лютого 2014 р. відбудеться її перше засідання. На першому етапі завдання Робочої Групи полягає у проведенні глибокого аналізу попередніх програм з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, зокрема, поточної Державної Програми «Репродуктивне здоров'я нації на 2006-2015 р.» та результатів їх впровадження на регіональному та національному рівні в Україні. Наступним кроком стане підготовка Концепції нового стратегічного документу з питань репродуктивного здоров'я на період з 2016 до 2021 рр.

Отже перше засідання Робочої Групи буде присвячено обговоренню результатів реалізації поточних програм з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, визначенню методології їх оцінки, розподілу обов'язків між членами експертної групи та розробці детального плану співпраці.

В лютому пройдуть інформаційно-просвітницькі заходи молоді під гаслом «Живи серцем – не втрачай розуму!»

13-14 лютого 2014 року з нагоди Дня усіх закоханих пройдуть інформаційно-просвітницькі заходи для підлітків та молоді «Живи серцем – не втрачай розуму». Передбачається проведення вуличних акцій у містах Вінниця, Київ та Сімферополь, та он-лайн акція в соціальній мережі Вконтакті, що спрямовані на інформування молоді про репродуктивні права, важливість збереження репродуктивного здоров'я, безпечну поведінку та дружні до молоді медичні сервіси в Україні. Заходи будуть організовані Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у співпраці та за підтримки Центру сім'ї Дарницького району у м. Київ, Вінницької ГО «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ», та Міністерства освіти та науки, молоді і спорту АР Крим.